

Материнки

Оксана Лятуринська

Даремне було б виводити цю назву квіток-материнок від трави-материнки, якої вживають у нас знахарі для різних лікувань і яка росте чи не всюди. Ці квітки з тією травою нічого не мають спільного.

Вони росли на Материнщині – маленькому хутірці, і, може, тому їх діти так назвали, тим більше, що ніде інде їх не можна було знайти.

Всі люди, хто їх тільки не побачив, були заздрі на ці материнки, пробували пересаджувати до себе. А от на, ніде вони не приймалися!

Як вони справді називались? – Хто його знає. Ніхто ні зблизька, ні здалека про це не міг нічого сказати. Може, про це можна було довідатися щось у старолатинських ботанічних атласах. Пригадую, допавшись колись такої книги, я заглядила під рубрикою дивовижної флори якісь квіти – Sancta mater чи щось подібне. Але вони не були такі, як материнки. Материнки були далеко кращі, і з тим в один голос погоджувались усі діти з Материнщини.

Їхній колір був сивоблакитний, оквіття подібне до оквіття повних стокрот, тільки трохи більше. Якби не той колір, вони б майже цілком були подібні до квіток Атосу, так званих "слізок Матері Божої".

Про ці слізки, що ростуть лише на Атосі, тамошні ченці розповідають таке:

"Мати Божа ходила по горах, плакала:

її Син мав бути розп'ятий!

Вона питала Місяця, Вона питала Сонечка:

"Чим полегшити йому муки?"

Ніхто не знав, лише Земля-праматір:

"Слізьми, своєю мукою!"

Мати Божа ходила по горах і плакала,

Просила Місяця, просила Сонечка:

"Будь свідком моєї печалі!"

Місяць посвітив, Сонечко пригріло,

Земля сльози квіточками позбирала".

В слізках перламутром блистіла справжня сльоза.

В материнках завжди стояла синя роса.

Слізки пахли бальзамами і кипарисом.

Материнки – чимсь дуже наближеним – маминою хутрянкою".

Вони росли на галявах Материнщини з ранньої весни до пізньої осені. Іноді здавалось, що вони ростуть і взимку на глибокому снігу, особливо ввечері, як приплющиш трохи очі.

В домі материнок, сухих або свіжих, завжди повно. Вони стояли в їдальні на столі, в дитячій біля узголів'я, в божниці біля слізок.

Вони, ніби як слізки, ніколи й не в'янули.

Коли хтось з дітей був далеко від дому, йому посилали материнку. Тоді дитині ставало легше на душі: хтось знав про неї, хтось пам'ятав! І згадка про Материнщину була однією пахучою материнкою.

Тепер усіх дітей з хутора розігнала хуртовина в різні сторони. І ніхто вже їм не пошле материнку. А вони так би втішились, якби хтось хоч сказав, чи ще ростуть материнки на Материнщині.

Якби хтось з вас чув про це – перекажіть!